

Прыняцце новай Канстытуцыі СССР, канстытуцыі развітога сацыялізму, канстытуцыі будзе не толькі гістарычнай падзеяй для нашай краіны, але і падзеяй велізарнага міжнароднага значэння.

(З прамовы Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшыні Канстытуцыйнай камісіі тав. Л. І. Брэжнева на Пленуме ЦК КПСС 24 мая 1977 года).

ПА БДУ

НОВАРЭАЦЫЯ

Закончыліся ўступныя экзамены на завочны факультэт нашага ўніверсітэта. Ад абітурыентаў паступіла 1.235 заяў, што ў два з лішнім раз пераўшыае план прыёму.

Паступаючыя добра здалі экзамены на спецыяльнасці біялогія, руская мова і літаратура, гісторыя, беларуская і руская мова і літаратура. Большая частка паступаючых на факультэт правазнаўства здала экзамены толькі на «добра» і «выдатна».

Хутка ў рады студэнтаў БДУ ўваляюцца новыя сілы: выдатнікі сярэдняй школы, спецыялісты з практычным стажам, былыя воіны Савецкай Арміі.

БЕЛАРУСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ВЫДАЕЦЦА
3 1935 г.

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА
ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

ЧАЦВЕР

23

ЧЭРВЕНЯ

1977 г.

№ 23 (1173)

Цана 2 кап.

НА ЗДЫМКУ: капітан У. Пракоф'еў — абітурыент філасофскага аддзялення завочнага факультэта.

Фота М. ДУБОВІКА.

У нас у гэтых дэлегацыях з брацкай Польшчы. Прадстаўнікі грамадскіх арганізацый, вышэйшых навучальных устаноў азнаёміліся з вучэбным працэсам універсітэта, пабывалі на розных кафедрах і факультэтах. Гасці з інтарэсам аглядалі музей БДУ, фотавыстаўку.

У Доме мастацтваў адбыўся вечар дружбы паміж польскім і савецкім народамі. На вечары быў дадзены канцэрт удзельнікамі мастацкай самадзейнасці БДУ, з поспехам выступіла агіт. брыгада ідэалагічнага атрада нашага ўніверсітэта. Віктарыну аб ПНР правялі члены дэлегацыі.

Р. НОВІК,
нам. сакратара камітэта
камсамолу па
інтэррабодзе.

Апошнія экзамены летняй сесіі здаюць студэнты нашага ўніверсітэта. І многія з іх лічаць, што лепшы адпачынак ад разумовай працы — у студэнцкім будаўнічым атрадзе.

У гэтым годзе на факультэтах універсітэта створана 66 атрадаў. Геаграфія летніх маршрутаў байдоў у форменных куртках самая разнастайная. Студэнты будуць працаваць у Карэліі і Пскоўскай вобласці, на будаўнічых пляцоўках Мінскай вобласці і ў Малдавіі. Прадстаіць асвоіць больш як 1,5 млн. руб. капіталаўкладанняў.

А. КАЛІНКА,
начальнік штаба
працоўных спраў
універсітэта.

ГАРАЧАЕ АДАБРЭННЕ

З вялікім інтарэсам і ўздыхам сустраў калектыв БДУ імя У. І. Леніна праект новай Канстытуцыі СССР і прамову Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшыні Канстытуцыйнай камісіі тав. Л. І. Брэжнева на Пленуме ЦК КПСС 24 мая 1977 года.

Уражваюць глыбіня, размах, маштабы і перспектывы Асноўнага Закона нашага жыцця. У першую чаргу ў праекце новай Канстытуцыі замацавана права кожнага чалавека на працу. Гэта значыць і на выбар прафесіі, на працу ў адпаведнасці з прызначэннем. Асабліва важна тое, што размова ідзе аб працоўнай дзейнасці савецкіх людзей з улікам грамадскіх патраб.

Л. І. Брэжнеў у прамове на майскім (1977 г.) Пленуме ЦК КПСС асабліва падкрэсліў: «Трэба, каб кожны савецкі чалавек усведамляў, што галоўная гарантыя яго правоў у канчатковым выніку — гэта магутнасць і працвітання Радзімы. А для гэтага кожны грамадзянін павінен адчуваць сваю адказнасць перад грамадствам, добрасумленна выконваць свой абавязак перад дзяржавай, перад народам».

Наша краіна ўпершыню ў сусветнай гісторыі паставіла сваёй галоўнай задачай усеабаковае развіццё асобы, стварыла ўсе неабходныя ўмовы для такога развіцця. У святле гэтага перад калектывам універсітэта стаяць вялікія задачы: не толькі наву-

чаць, але і выхоўваць высокакваліфікаваных спецыялістаў, валодаючых усімі неабходнымі рысамі будаўніка камуністычнага грамадства.

Цяпер, пасля азнаёмлення з праектам новай Канстытуцыі СССР, шматлікія калектывы Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна поўны імкнення працаваць яшчэ лепш, усе сілы аддаць росквіту любімай Айчыны. Як і ўсе савецкія людзі, супрацоўнікі і студэнты БДУ горача і аднадушна падтрымліваюць і адабраюць праект новай Канстытуцыі СССР — велічны дакумент, які акрэслівае перспектывы нашага камуністычнага заўтра.

НАВУКОВАЙ РАБОЦЕ СТУДЭНТАЎ— АСАБЛІВУЮ ЎВАГУ

У сваёй прамове на Усеагульным злёце студэнтаў Л. І. Брэжнеў адзначыў, што працэс навучання ў ВУЗ — гэта больш абавязак на самастойную, бліскую да даследчай работу студэнтаў.

Студэнцкая навуковая творчасць з кожным днём набывае ўсё большае значэнне, і найважнейшай задачай ВУЗ з'яўляецца дасканаленне яе арганізацыі, распаўсюджванне набытага вопыту.

Яркім прыкладам шырокага прыцягнення студэнтаў да навуковай работы з'яўляецца кафедра паўправаднікоў фізічнага факультэта. У лабараторыях кафедраў будучыя фізікі робяць свае першыя крокі ў свеце навуковых даследаванняў. Тут яны знаёмяцца з метадамі даследаванняў паўправаднікоў, сучаснай тэхнікай фізічнага эксперыменту.

Нішто не можа лепш навучыць студэнтаў творчаму падыходу да працы, чым удзел у сапраўдным навуковым даследаванні. А даследаванні паўправаднікоў з выкарыстаннем электроннага парамагнітнага рэзанансу, фоталюмінесценцыі, катодалюмінесценцыі, ЗВЧ і іншых метадаў, правядзенне эксперыментаў пры нізкіх і звышнізкіх тэмпературах у моцных электрычных і магнітных палях патрабуюць пэўнай творчай сталасці, культуры зносінаў з прыладамі і апаратурай, часта ўнікальнай і дорагаканштуючай.

Разам з тым, знаёмячыся з рэальнымі абставінамі навуковага пошуку, будучыя фізікі пачынаюць разумець, што любому пошуку, любо-

му навуковаму дасягненню ў галіне фізікі паўправаднікоў папярэднічае карпатлівая ітэлектуальная работа. Удзел у навуковых даследаваннях актывізуе мысліцельную дзейнасць студэнтаў, абуджае ў іх імкненне расшыраць свае веды, навыкі, выхоўвае ў іх любоў да сваёй спецыяльнасці.

Тэматыка студэнцкіх даследаванняў, як правіла, звязана з навукова-даследчай тэматыкай кафедраў: звычайна гэта частка дзяржаўна-навуковай і навукова-даследчай работ. Увесь калектыв кафедраў, які складаецца з вопытных і пачынаючых спецыялістаў, працуе над вырашэннем пэўных навуковых праблем. А кожны студэнт займае ў гэтым калектыве месца ў адпаведнасці са сваімі магчымасцямі і ідзе наперад у залежнасці ад сваіх здольнасцей і долі ўкладваемай працы.

Выкладчыкі кафедраў выступаюць не толькі ў якасці навуковых кансультантаў. У працэсе індывідуальнай работы асаблівае значэнне набывае асабісты ўплыў кіраўніка на выхаванне ў студэнтаў творчых адносін да працы, высокай культуры, шырокай эрудыцыі. Такая пастаўка работы выхоўвае ў студэнтаў патрэбныя якасці будучых спецыялістаў.

На працягу многіх год кафедра цесна звязана з вытворча-тэхнічным аб'яднаннем «Інтэграл». Частка студэнтаў займаецца навуковымі даследаваннямі непасрэдна на гэтым прадпрыемстве, што дазваляе ім яшчэ ў працэсе навучання дэталёва азнаёміцца з сучас-

нымі метадамі праектавання і асноўнымі тэхналагічнымі графічнымі вытворчасцямі паўправадніковых прылад і абсталявання. Як паказвае вопыт, гэтыя студэнты аказваюцца выдатна падрыхтаванымі да практычнай дзейнасці на вытворчасці і пасля заканчэння ўніверсітэта з першых дзён самастойнай работы на прадпрыемстве могуць працаваць з поўнай аддачай. Вельмі добра адзыхаюцца на ВТА «Інтэграл» аб рабоце маладых спецыялістаў А. Амеліна, А. Вайніловіча, В. Тузлукова.

Штотыднёва па пятніцах на кафедры праводзіцца агульнаўніверсітэцкі семінар па праблеме «Фізіка паўправаднікоў: радыяцыйная фізіка цвёрдага цела», дзе абмяркоўваюцца апошнія дасягненні і найбольш актуальныя праблемы фізікі паўправаднікоў. Шырокі ўдзел прымаюць у гэтым семінары і студэнты. Тут як бы сціраецца грань паміж выкладчыкамі і студэнтамі. Кожны прысутнічаючы на семінары можа выказаць свой пункт гледжання, прыняць удзел у дыскусіі. Удзел у семінарах расшырае навуковы круггляд студэнтаў, садзейнічае фарміраванню ў іх навуковага светапогляду, выпрацоўвае ўменне абавальна, аналізаваць, выступаць з паведамленнямі, дакладамі.

Лепшыя навуковыя работы студэнтаў кафедраў штогод прадстаўляюцца на ўніверсітэцкую студэнцкую канферэнцыю і рэспубліканскі агляд студэнцкіх работ. У гэтым годзе на рэспубліканскі агляд студэнтамі ка-

федры было прадстаўлена 25 работ, 7 з іх былі прызнаны работамі першай катэгорыі. Рашэннем аргкамітэта конкурсу работа студэнта В. Красоўскага «Уплыў флуктуацыі прымясцовага патэнцыялу на эфект Буштэйна-Моса ў моцна легіраваным арсенідзе галію» была асоба адзначана і ўдасцелена прэмія. Акрамя таго, работы Хо Ф'юк Хоай і В. Красоўскага рэкамендаваны на Усеагульны конкурс студэнцкіх навуковых работ.

У красавіку гэтага года ў БДУ адбылася 24-я студэнцкая канферэнцыя, дзе студэнтамі кафедраў былі прачытаны 42 даклады. Студэнты А. Цыкуноў і Хо Ф'юк Хоай прынялі ўдзел у навуковай студэнцкай канферэнцыі рэспублік Прыбалтыкі, Беларусі і Малдавіі. Іх даклады былі адзначаны журы як адны з лепшых на секцыі фізікі, а матэрыялы дакладаў апублікаваны. Студэнты Гусеў, Жураўкевіч, Аджакі і Прановіч вельмі паспяхова прадставілі Беларусію на рэспубліканскай студэнцкай канферэнцыі ў г. Адэсе.

З кожным годам пашырэння ўдзел студэнтаў кафедраў у навуковых даследаваннях, паглыбляецца змест даследаванняў. Аднак у гэтай важнай справе вычарпаны, відаць, далёка не ўсе магчымасці. Навуковая работа студэнтаў заслугоўвае самай сур'ёзнай увагі і падтрымкі, бо іменна ў ВУЗ закладаюцца будучыя поспехі вялікай навукі і вытворчасці.

Т. КОЛЬЧАНКА,
асістэнт кафедраў фізікі
паўправаднікоў.

Пахне свежасцю мокрага лесу. Мае сябры, слухачы групы журналістаў падрыхтоўчага аддзялення, цеснымі коламі сядзяць ля кастра. Над Нёманам мякка разліваецца ціхая, зладжаная песня. Спяваем з ду-

шой, цалкам аддаючыся пад уладу добрага настрою, весела паглядаючы і прыслухоўваючыся да нашага куратара — Галіны Паўлаўны Раманчыкавай. З прыемнасцю думаецца, што Галіна Паўлаўна ўвайшла ў

НАШ СТАРЭЙШЫ СЯБАР

жыццё кожнага рабфакаўца назаўсёды.

На падрыхтоўчае аддзяленне прыйшлі ўсе розныя, розныя па сваіх характарах, густах, прыйшлі з агульнай мэтай — навучыцца нялёгкай журналісцкай справе. Змяніліся і ранейшыя ўяўленні аб студэнцкім жыцці. Давялося таксама спаткацца і з першымі цяжасцямі. Галіна Паўлаўна навучыла больш крытычна ставіцца да саміх сябе, правільна разумець адказнасць, якая кладзецца на таго, каму давядзецца называць сябе студэнтам. Будучы тонкім псіхалагам, наш куратар умее знайсці патрэбную парадку для кожнага з нас, тую агульную нябачную нітку, якая згуртоўвае калектыв у адзінае цэлае. Галіна Паўлаўна — чалавек добрай душы. У яе вялікая зашкаўленасць у лёсе людзей.

Неяк, збіраючыся на прэм'еру ўніверсітэцкага драматычнага тэатра, Галіна Паўлаўна прызналася:

— Пайду, пагляджу спектакль. Там будзе іграць мая былая вучаніца.

Часта да нас забягаюць, хоць на хвіліну, студэнты I курса, былыя слухачы падрыхтоўчага аддзялення. Забягаюць, каб расказаць пра свае штотдзённыя студэнцкія клопаты і справы, каб падзяліцца з Галінай Паўлаўнай сваімі ўражаннямі, каб атрымаць шчырую парадку.

Гаворыць за сябе і такая маленькая, простая, на першы погляд, дэталі Галіна Паўлаўна заўсёды называе нас па імёнах. Неяк у размовах Сярожа Сінілаў зазначае:

— Наша Галіна Паўлаўна валодае вялікім патэнцыялам ведаў і мудрага жыццёвага вопыту. Яна ўмее цаніць у людзях іменна іх здольнасць быць самімі сабой.

І сапраўды, як важна для моладзі, калі цябе па-сапраўднаму разумеюць, бачаць у цябе яго станоўчыя рысы, так і адмоўныя і шчыра стараюцца да-

памагчы. Гэта вельмі важна для станаўлення чалавечых характараў. Мімалётная падказка, як сябе паводзіць у тых ці іншых абставінах, для многіх ператвараецца ў правіла.

Хача мы ўжо і дарослыя, але ўсё ж не заўсёды моўнасцю ўсведамляем цяжар педагогічнай працы. Нашы веды не заўсёды адпавядаюць сучаснаму ўзроўню патрабаванняў. У групе ёсць і такія слухачы, якія зусім не вывучалі беларускую мову і літаратуру. А без ведання гэтага будучага журналісту нельга. Галіна Паўлаўна Раманчыкава стараецца як мага лепш і змястоўней ланесці да нас крыніцы пазнання мовы і літаратуры, іх багаты каларыт і самабытнасць. А яшчэ яна па-сапраўднаму ўмее цаніць гумар. Нам заўсёды з ёй добра і проста.

А. ЯКУБОУСКАЯ.

НА ЗДЫМКУ: Г. П. Раманчыкава.

Фота В. ПАТАПЕНКІ.

ПРАЦЯГ ПЕСНІ

Да гэтага дня мы ішлі пяць год...

Знаёмы будынак кансерваторыі ў гэты дзень, здавалася, дрыжэў ад музыкі. Прахожыя з цікавасцю ўзіралі галовы да раскрытых вокнаў, шчодро рассыпаючых гукі скрыпкі, фартэпіяна, кантрабаса. Але вось, заглушаючы іх, дружна і з запалам грывуць хор.

— Здорова, пяці! — з раўнівай ноткай заўважыў нехта з нашых.

— Нічога, спяём і мы, — падбадзёрваючы, адгукнуўся другі.

Драўляныя дзверы важна прапунілі нас. Дом музыкі... Сюды прыходзіць тыя, хто разумее, любіць і цаніць музыку, і тыя, хто хоча навучыцца гэтаму.

Ад строгіх рабят, ад прыгожа ўбраных дзяўчат у вестыбюлі раптам павеяла нечым святочным, урачыстым...

Сапраўды, у кансерваторыі — святая, калі толькі можна так назваць дзень, у які падводзіцца вынікі напружанай, упартай, карпатлівай працы — дзень абароны дыпломаў выпускнікам аддзялення харавага дырыжыравання Беларускай дзяржаўнай кансерваторыі. Сваіх кіраўнікоў «абараняюць» самадзейныя калектывы. «Абаранялі» і мы свайго кіраўніка — Васіля Яловіка.

Мы — гэта студэнты журфака, аматары харавых спеваў. І абараняць свайго кіраўніка былі настроены самааддана і горача. Але як там атрымаецца?!

А вось і Вася: у чорным касцюме, з усмешкай, а ў ваках — трывога і надзея.

— Ну, як настрой, рабяткі? Усе тут? Тады наперад!

Мы ішлі доўгімі калідорамі. Час ад часу іх гулкую цішыню парухалі то пясчотныя напевы скрыпкі, то магутны бас кантрабаса. А вось урачыста абвясціла аб сабе фартэпіяна. Сюды мы і накіраваліся.

— Увага! Пачынаем распяваць! — Васін голас гукаў дэлавіта, сур'ёзна. Акорд, другі...

Потым, спяшаючыся, мы амаль беглі па тых жа калідорах у канцэртную залу, таму што паступіла каманда: «На сцэну!»

— Выступае харавае капэла Беларускай дзяржаў-

нага ўніверсітэта. Кіраўнік — студэнт V курса аддзялення харавага дырыжыравання Васіль Яловік, — гучна, аб'явіла Таццяна Леанкова.

Разам уздыхнуў хор, беручы дыханне... Хвалючыся, трывожныя словы песні падалі ў залу, песня шырылася, кантрабаса. І раптам...

У гэты момант я чамусьці ўспомніла выступленне на сусветным чэмпіянаце Ірыны Радніной і Аляксандра Зайцава, калі раптам змоўкла музыка. Гэта была страшная ў сваёй нечаканасці хвіліна. Але ні на секунду не разгубіліся нашы фігурысты. І як узнагарода за мужнасць — зноў ганаровае першае месца!

У імгненне працягла гэта ўсё ў галаве, калі саліст кансерваторыі збіўся з рытму, а потым і зусім змоўк.

Тады Вася запёў сам.

Адрозні ўспяцёўшы яго твар стаў напружаным. Але ні ценю разгубленасці. А вочы — запрашалі, малілі, па-трабавалі... Песню мы ўсё ж такі дапелі да канца.

І вось ужо Вася, падбадзёрваючы, усміхнуўся нам, узмахнуў рукою!

«Ах ты, стэп шырокі», — пелася так шырока, так прыгожа і так... сумна. Але наша жаданне перамагчы не знікла ад няўдачы. Наадварот, мы спявалі так, як, здавалася, ніколі яшчэ не спявалі.

Закончылася наша выступленне. І тут зала ўзрвалася апладысмантамі. Усхваляваныя, з палаючымі ішчэкамі выскачылі мы ў калідор, адчуваючы сэрцам: «Парадак!»

Хутка стала вядома думка журы: работу В. Яловіка ацанілі як адну з лепшых...

Мы ішлі да гэтага дня пяць год. Увёў нас у свет музыкі, адкрыў перад намі шчодрую, глыбокую мудрасць музыкі, радасць і раздолле народнай песні, прыцягнуў да вялікага мастацтва наш малады кіраўнік. Развітаючыся, мы ўсё гаварылі яму: «Вялікае, сардэчнае дзякуй за песню, Вася!»

Васілю Яловіку ісці шляхам мастацтва ўсё жыццё — на радасць і ішчэ людзям. І няхай заўсёды гучаць у яго адрас словы: «Дзякуй за песню!».

Т. ВОЛКОВА.

Нашы выпускнікі

Я Е П Р Ы З В А Н Н Е

Яшчэ са школьнай лаўкі марыла Аня Ляндэс стаць філолагам, прысвяціць сябе літаратуры. І чуць не хацела пра іншую спецыяльнасць. Літаратуру ведала, любіла, была ўпэўнена ў паспяхавой здачы ўступных экзаменаў ва ўніверсітэт. Праўда, некалькі пабойвалася гісторыі (іменна па гэтай прадмету атрымала «чатыры»). 19 балаў, яна праходзіць, зладу хвалюванні і трывогі, наперадзе вучоба, новыя сябры, новыя веды.

Пяць гадоў прайшлі вельмі хутка. Вучыцца было цікава, лёгка. Прадмет добра разумела, ведала, да сесій рыхтавалася вельмі сур'ёзна і ў выніку заўсёды здавала на «выдатна».

Пасля заканчэння ўніверсітэта Ганна Ільінічна магла стаць бібліятэкарам, малодшым навуковым супрацоўнікам, але выбрала самую цяжкую і самую ганаровую з усіх прафесій — прафесію настаўніка. Ужо даўно марыла яна працаваць з дзецьмі, сябраваць з імі. Больш за ўсё цаніла і любіла ў іх тэмперамент, пастаянную прагу да ведаў, неспрэчнасць у паводзінах.

Пачынала яна ў Заводскім раёне, у 68-й школе. Навучала рабят чацвёртых і дзевярых класаў. Працаваць было складана — вельмі ж вялікі быў кантраст паміж маленькімі і вялікімі. Да адных адзін падыход, адна метадыка, да другіх — усе іншае.

На кафедрах і ў лабараторыях

Фота А. БАСАВА.

Але з рабяткамі пасябравала, знайшла агульную мову. Лепшаму ўзаемаразуменню садзейнічалі частыя сумесныя культпаходы ў кіно, на выстаўкі, займальныя дыпуты аб прачытаных кнігах, прагледжаных кінафільмах. Для малых яна была самай кампетэнтнай крыніцай ведаў. «Так нам настаўнік сказаў», — вышэйшая ступень упэўненасці ў чымсьці. З чацвёртымі класамі было лёгка, а вось з больш старэйшымі рабяткамі — цяжэй і складаней. Былі рабаты, якія не разумелі яе, былі і такія, якіх не разумела яна, але ўсё ж знаходзіла падыход да ўсіх. Ёй прыходзілася ім пмаг даказваць, у многім пераконваць. З імі ёй было, канешне, цяжка, але ў той жа час і намнога цікавей. Шэсць гадоў работы ў гэтай школе давалі права зрабіць некаторыя вывады, падвесці вынікі, зазірнуць у будучыню.

Наступны этап яе працоўнага жыцця — 21-я школа. Родная і блізкая 21-я. Тут яна вучылася, тут марыла вучыць дзяцей, і вось мары збыліся. Папаліся старша класнікі — 9-ы і 10-ы класы. Рабаты ёй адрозніваўся. Класы ў цэлым добра паспывалі па літаратуры. І гэта ў многім дапамагала ёй у рабоце. Настаўніца таксама спадабалася і сваімі паводзінамі, і тым, як яна падыходзіла да разбору мастацкіх твораў: заўсёды вялі-

кае значэнне надавала дэталю, якія найчасцей не заўважалі вучні. Ніколі не абыходзіла яна спрэчныя, дыскусійныя пытанні, і гэта таксама прыцягвала да яе рабят.

Сачыненне — гэта заўсёды вынік сумеснай працы, гэта адзнака не толькі работы вучня, але і настаўніка. Таму да сачыненняў Ганна Ільінічна рыхтуе вучняў загадзя, прапрацоўвае тэмы, паказвае, што лепш выкарыстаць у сачыненні. Пасля кожнай пісьмовай работы робіцца падрабязны разбор усіх работ. Асобныя знакі, якія яна ставіць на палях сшыткаў, указваюць вучню на больш канкрэтныя памылкі ў рабоце. Гэта неаддзяляемая дапамога вучню. Часта на ўроках літаратуры праз мастацкія вобразы ўзнікаюць пытанні сённяшняга жыцця, нормаў паводзін, маралі. Тады ўрок ператвараецца ў своеасаблівы ўрок этыкі, маралі. Вось такая метадыка работы прыйшла яна да душы рабяткам. Яны моцна пасябравалі, ім разам лёгка і зразумела. Усё гэта гаворыць аб тым, што настаўнік яна — ведаючы і ўмеючы. Галоўная рыса Ганны Ільінічна — жыць інтэрэсамі, праблемамі, клопатамі сваіх вучняў. Ім яна аддае ўсё свае веды, усё сваё жыццё.

А. МІРОШНИКАУ, вучань 9-га «Б» класа 21-й сярэдняй школы.

Група «Доўг» працягвае пошук БЫЦЬ ЧАЛАВЕКАМ

Жывуць сярод нас людзі з цікавай біяграфіяй і лёсам. Знаёмячыся з імі, падтрымліваючы сувязі, міжволі стараешся раўняцца на іх у сваім жыцці не вельмі багатым падзеямі жыцці...

З адным з такіх людзей нас пазнаёміла пошукавая работа ў групе «Доўг». Гэта журналіст, заслужаны дзеяч культуры БССР Давід Саламонавіч Пінхасік.

Жыццё не выбірала для яго лёгкіх шляхоў. Рана памёр бацька. На плечы падлетка лягла ўся цяжкасць клопатаў аб сям'і. Займаўся ў школе і працаваў у электрамайстэрні. З першай зарплаты купіў 200 г каўбасы — гэта быў самы каштоўны падарунак для сям'і.

У журналістыку Давід Пінхасік прыйшоў рана: у 14 гадоў апублікаваў сваю першую зметку. А ў 17 год Пінхасік па закліку ЦК ЛКСМБ, як і многія іншыя камсамольцы, пехаў на веснавую сябу. Тут ён напісаў (не маючы патрэбных навыкаў) нарыс «Трактарыст Крот». «Чырвоная змена» надрукавала матэрыял і запрасіла пачынаючага карэс-

пандэнта супрацоўніка.

«Першыя творчыя поспехі зусім не ўскружылі галаву, — успамінае журналіст. — Працаваў да знесіння і, магчыма, таму рана сталелі...»

Праца ў газеце захапіла хлопца. Ён шмат пісаў, здзіўляючы сяброў працаздольнасцю і аператыўнасцю. У 1935 годзе ў Маскве праходзіў першы ў краіне парад фізкультурнікаў. Вылецеўшы туды ў камандзіроўку, Д. С. Пінхасік з вялікай цяжкасцю дастаў пропуск на парад.

Дзень прайшоў у напружанай працы, а раніцай матэрыял ужо ляжаў на стала рэдактара ў Мінску. Наступным днём «Чырвоная змена», адзіная з беларускіх газет, апублікавала рэпартаж аб гэтым парадзе.

А калі ў 1939 годзе пачалося вызваленне Заходняй Беларусі, Давід Саламонавіч у Вільнюсе стаў відэафоннай мітынг у далучэнне да Савецкай Беларусі. Звязацца з Мінскам у тыя трывожныя дні было амаль немагчыма. З 200 прысутных карэспандэнтаў рэпартаж аб мітынг перадалі толькі двое: Д. С. Пінхасік (та-

ды ён ужо працаваў у «Советской Белоруссии») і Палякоў з «Красной звезды».

Майстэрства журналіста не прыходзіць само. За поспехамі Давіда Саламонавіча ў публіцыстыцы стаіць бесперапынная карпатлівая праца. Аб яго творчасці немагчыма паведаміць усё, таму што практычна немагчыма прасачыць дзесяткі, сотні яго камандзіровак, сустрэч з цікавымі людзьмі.

Д. С. Пінхасік зараз працуе ў аддзеле Саветы і прафсаюзаў «Советской Белоруссии» і часта атрымлівае пісьмы з просьбай аб дапамозе. Вышэйшы абавязак журналіста ён бачыць у тым, каб дапамагчы людзям.

— Памятай, — гаворыць ён мне, — быць журналістам — гэта значыць быць Чалавекам.

Быць Чалавекам... Заставацца Чалавекам, барацьбітом у час нягод і выпрабаванняў...

У першыя дні Вялікай Айчыннай вайны Д. С. Пінхасік разам з Міхасём Лыньковым, Кандратом Крапівой, Ільёй Гурскім працуе ў франтавой газеце «За Савецкую Беларусь». Матэрыялы для газеты журналісты прыносілі прама з перадавой, з салдацкіх акапаў. Пазней рэдакцыю накіравалі на Цэнтральны фронт.

Па дарозе ў Гомелі ўдалося папоўніць друкарню шрыфтам і захапіць некалькі руло-

наў паперы. Гэта зараз проста гучыць: «папоўніць», а тады такая аперацыя магла каштаваць жыцця.

Нашы войскі ўжо былі на супрацьлеглым беразе Сожа. Д. Пінхасік з шафёрам Сашам Кічанам памчаўся па засыпаных бітымі цаглянамі і шклом вуліцах скрозь строй пелаючых дамоў да друкарні. Дырэктар «Палесдруку» выдаў ім шрыфты і некалькі рулонаў паперы. Назад перапраўляліся праз наведзены сапёрамі шаткі пантонны мост. Пад грузанай палутаркай ён прагінаўся, веда падступала да кабіны. Толькі вопытнасць шафёра дазволіла перабрацца да сваіх. Таварышы сустрэлі радасна. Разглядалі бліскучыя, яшчэ не кранутыя фарбай шрыфты і пахлопвалі па крутых баках звінчаны рулоны.

...Мы сядзім у кабінце Давіда Саламонавіча. Сёння ён дзяжурыць па нумару. Чытае паласу. Я таксама старанна чытаю, стараючыся знайсці памылкі. Але газетная старонка канчаецца, памылак няма. А ручка Давіда Саламонавіча беге па паперы, крэсліць, перастаўляе словы, абзаты. Я засаромлена падаю яму чыстую паласу.

— Нічога, — усміхаецца ён, — вопыт прыйдзе. Галоўнае, любіць сваю справу.

Л. ПРОХАРАВА,
член групы «Доўг».

СПІС ЛІТАРАТУРЫ, ЯКАЯ ПАСТУПІЛА У КАБІНЕТ САЦЫЯЛЬНА- ЭКАНАМІЧНЫХ І ГІСТАРЫЧНЫХ НАВУК.

1. **ТУГАРЫНАУ В. П. і РУМЯНЦАВА Т. М.** Прадбачанне і сучаснасць. Л., Ленвыдавецтва, 1976.

2. **УДОВІН А. І., ДРОБІЖАУ В. З.** Рост рабочага класа СССР. 1917 — 1940 гг. М., «Мысль», 1976.

3. **ФІН В. К.** Лагічныя праблемы інфармацыйнага пошуку. М., «Наука», 1976.

4. **ЕРАФЕЕУ Н. А.** Што такое гісторыя. М., «Наука», 1976.

5. **РЭКУЦ І. Ф.** Філасофскія праблемы крытыкі рэлігіі ў атэістычнай спадчыне А. В. Луначарскага. Мн., выд-ва БДУ імя У. І. Леніна, 1976.

6. **КУЗЬМІН В. Ф.** Аб'ектыўнае і суб'ектыўнае. (Аналіз працы папання). М., «Наука», 1976.

7. **МАРАШ Я. Н.** Студэнцкі навукова-даследчы гурток. Мн., «Вышэйшая школа», 1976.

8. **САШЫН Г. З.** Балівія. Нарыс навішай гісторыі. М., «Мысль», 1976.

9. **КОРАСТАУЦАУ М. А.** Рэлігія старажытнага Егіпта. М., «Наука», 1976.

10. **МІКАЛАЕВА Т. В.** Прыкладнае мастацтва Маскоўскай Русі. М., «Наука», 1976.

11. **ВАЛГІН В. П.** Нарысы гісторыі сацыялістычных ідэй. Першая палова XIX ст. М., «Наука», 1976.

12. **БУГАНАУ В. І.** Сялянскія войны ў Расіі XVII—XVIII ст. М., «Наука», 1976.

13. **КАРАБЛЕУ І. Ш.** Ганібал. М., «Наука», 1976.

14. **ЛІХАЧОУ Д. С.** «Слова аб палку Ігаравым». Гісторыка-літаратурны нарыс. М., «Промсвещение», 1976.

15. **ГОЛЬДБЕРГ Д. І.** Нарыс гісторыі рабочага і сацыялістычнага руху ў Японіі (1868—1908 гг.). М., «Наука», 1976.

16. **Рабочая кніга сацыёлага.** М., «Наука», 1976.

17. **Міжнародная палітыка КПСС і знешнія функцыі Савецкай дзяржавы.** Рэдкалегія: Д. А. Керымаў і інш. М., «Мысль», 1976.

18. **ПЛЫМЕУСКІ Б.** Пяцігодка эфектыўнасці і якасці. М., Палітвыдавецтва, 1976.

19. **КАСТАКОУ В.** Працоўныя рэсурсы пяцігодкі. М., Палітвыдавецтва, 1976.

20. **Камсамол і пяцігодка.** 1971 — 1975. М., «Молодая гвардия», 1976.

21. **КІРЫЧЭНКА В.** Асноўныя задачы і асаблівасці дзесятай пяцігодкі. М., Палітвыдавецтва, 1976.

Н. СЛАВІНСКАЯ,
старшы бібліятэкар.

ІНВЕНТАРЫ ПУБЛІКУЮЦА ў ПЕРШЫНЮ

У выдавецтве «Навука і тэхніка» ў 1977 годзе выйшаў з друку зборнік дакументаў «Інвентары магнцкіх уладанняў Беларусі XVII—XVIII ст. Уладанне Сморгонь».

Інвентары прадстаўляюць сабой гаспадарчыя вопісы феадальных уладанняў. Яны складаліся ў Беларусі, Літве, Прыбалтыцы, Польшчы і прызначаліся для вызначэння становішча феадальна залежнага насельніцтва і рэгулявання адносін паміж уласнікамі і часовым уладальнікам ці кіраўніком маёнтка.

Магнцкія латыфундыі ў XVII—XVIII ст. мелі значную ўдзельную вагу ў структуры землеўладання на тэрыторыі Беларусі, таму матэрыялы гэтага віду ўладанняў прадстаўляюць істотнае значэнне для агульных вывадаў па аграрнай гісторыі. Для гэтай публікацыі адбіраліся інвентары, складзеныя ў розныя гады па ўладанню Сморгонь (цяпер гэта буйны раённы цэнтр), выяўленыя ў цэнтральных дзяржаўных гістарычных архівах Беларускай і Літоўскай ССР, і публікуюцца яны ўпершыню.

Буйное феадальнае землеўладанне Сморгонь у пачатку XVII ст. належала брэсцкаму ваяводзе Хрыстафору Зяновічу, а з 1628 года перайшло ў прыватнасць да Радзівілаў—самых буйных магнатаў Беларусі.

У працэсе шматгадовай працы па выяўленню матэрыялаў складальнікамі інвентароў магнцкіх уладанняў Беларусі доктарам гістарычных навук П. Г. Казлоўскім, кандыдатам гістарычных навук Е. П. Шлосбергерам, начальнікам аддзела выкарыстання і публікацыі ЦДГА БССР Е. Л. Бравер і рэдакцыйнай калегіяй у саставе дактароў гістарычных навук Е. М. Карпачова, П. Г. Казлоўскага, З. Ю. Капыскага і кандыдата гістарычных навук А. І. Азарова прароблена вельмі важная і карпатлівая праца: супастаўлена дзевяць апісанняў аднаго і таго ж буйнога памесця за розныя гады. Дакументы даставерныя, асабліва ў адносінах фактычнага стану памесця і нормаў павіннасцей насельніцтва.

Актыўны ўдзел у падрыхтоўцы зборніка да выдання прымалі старшы навуковы супрацоўнік Цэнтральнага гістарычнага архіва БССР Н. К. Булыга, супрацоўнікі І. В. Рошчын, Н. К. Лешчанка.

Дакументы па Сморгоні дапамогуць чытачам пазнаёміцца з багачам і разнастайнасцю інфармацыі аб феадальнай і сялянскай гаспадарцы, раскрыць заканамернасці, уласцівыя феадальным уладанням XVII—XVIII ст., разгледзець у двухвекавым развіцці характэрныя рысы быту беларускай вёскі, становішча сялян.

Важнае значэнне маюць матэрыялы інвентароў аб структуры феадальнай вотчынай гаспадаркі, а таксама даныя, якія дазваляюць прасачыць змены ва ўзроўні вытворчых сіл сельскай гаспадаркі і промыслаў панскага памесця, даходаў магнатаў, сведчанні аб размеры і характары ўсемагчымых пабораў з сялян.

Тэкст інвентароў адлюстроўвае двухвекавое ўзаемадзеянне беларускай і польскай пісьменнасці. Каштоўны матэрыял па анамастыцы змяшчаецца ў спісах прозвішчаў сельскіх і гарадскіх жыхароў. Геаграфічныя назвы ў інвентарах змяшчаюць паведамленні па тапаніміцы.

Аднак гэтым не вычэрпваецца значэнне інвентароў як крыніц. Яны змяшчаюць нямала каштоўных паведамленняў для этнографіі і мастацтвазнаўцаў аб архітэктуры феадальных жылых дамоў, іх унутраным убранстве, аб гаспадарчых збудаваннях, абсталяванні прамысловых устаноў, прадуктах харчавання.

Частка даных асяцляе гарадское жыццё Сморгоні ў XVII—XVIII ст. Тут маюцца сведчанні аб гарадской забудове, аб занятках рамяством, гандлем, земляробствам, аб гарадскім рынку, гандлёвых радах, даецца перапіс вуліц, жывёлы, азёр і прудоў, хатняга посуду, даны апісанні садоў і гарадоў.

Апублікаваны зборнік разлічан таксама на спецыялістаў па гісторыі, архітэктуры, філасофіі, краязнаўцаў, архіўных і музейных работнікаў, дамографію, даследчыкаў беларускай мовы і культуры, выкладчыкаў ВНУ і сярэдніх школ, а таксама студэнтаў гістарычнага, эканамічнага і філалагічнага факультэтаў.

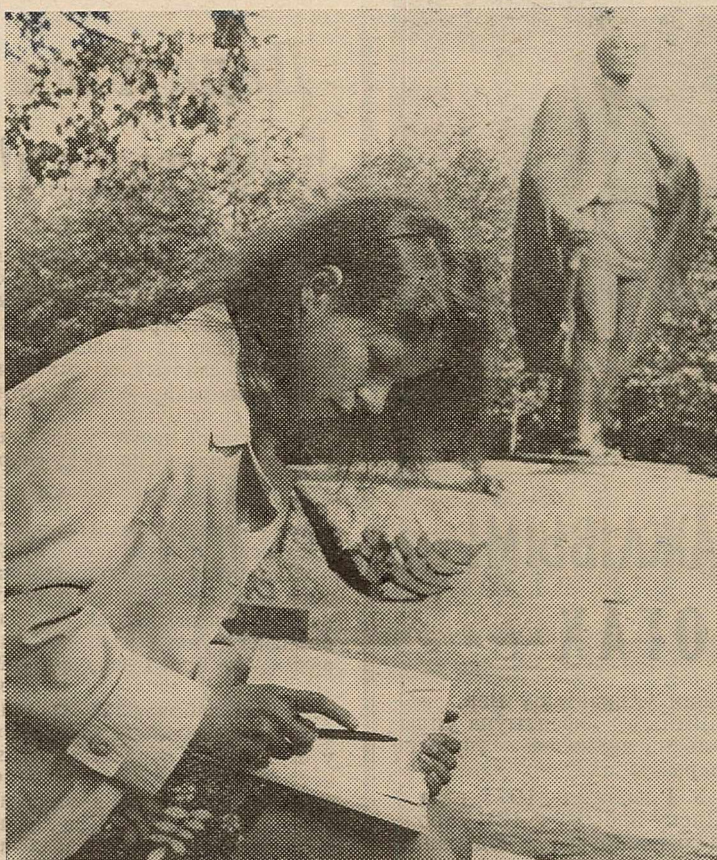
Нямала карыснага і цікавага змогуць пачарпнуць з гэтай кнігі пісьменнікі, мастакі, архітэктары.

Мы спадзяемся, што вучоныя-гісторыкі нашай рэспублікі выкажуць свае думкі аб зборніку, які выдадзены пад грыфам Галоўнага архіўнага ўпраўлення пры СМ БССР, Інстытута гісторыі АН БССР і ЦДГА БССР.

Нам важны іх водгук таму, што ў будучым архівістам рэспублікі і супрацоўнікам Інстытута гісторыі АН БССР прадстаіць работа над зборнікамі іншых магнцкіх уладанняў.

Зборнік выдадзены на рускай мове. Аб'ём 20 арк. Цана 1 руб. 88 кап. Заказы можна дасылаць па адрасу: 220038, Мінск, вул. Казлова, 26, Цэнтральны дзяржаўны гістарычны архіў БССР.

С. М. ЛОРЫНА.

Стоп-кадр: у час сесіі.

Заканчваецца апошняя работа па падрыхтоўцы да адпраўкі на месцы дыслакацыі студэнцкіх будаўнічых атрадаў. Вызначаны аб'екты, на якіх дзядзетка працаваць пасланцам нашага ўніверсітэта. Ужо адляцелі на БМ кварцёр'еры атрада імя Ленінскага камсамола, збіраюцца ў дарогу і ўсе астатнія атрады.

Для работ атрада «Верасы» хімічнага факультэта сёлетні працоўны семестр будзе трэцім у іх жыцці. Працаваць дзядзетка на будаўніцтве школы непадалёку ад пасёлка Чупа Карэльская АССР. Касцяк атрада складаюць трэцякурснікі, бадзёрыя, поўныя энергіі і энтузіязму юнакі і дзяўчаты. Работы надзвычайна папрацавалі ў час падрыхтоўчага перыяду і зараз чакаюць каманды «На старт!»

НА ЗДЫМКАХ: агітбрыгада атрада «Верасы» выступае на ўніверсітэцкім аглядзе-конкурсе.

Тэкст і фота М. ЧАЛЕЯ.

Лісток ДАІ

БУДЗЬЦЕ ЎВАЖЛІВЫМІ НА ДАРОГАХ

Хуткімі тэмпамі развіцця транспарт у нашай краіне. У сувязі з гэтым рэзка абвастраецца праблема бяспекі руху, адным з распаўсюджаных фактараў якой з'яўляюцца паводзіны вадзіцеляў, пешаходаў і пасажыраў. Невядомая арганізацыя, прадпрыемства не можа зараз працаваць без транспартных паслуг, практычна ні адзін грамадзянін не абыходзіцца без іх. Перад мінскімі транспартнікамі пастаўлена галоўная задача — забяспечыць ва ўмовах узростаў інтэнсіўнасці і хуткасці руху бесперабойнае абслугоўванне насельніцтва, зручную і бяспечную эксплуатацыю транспарту.

Гэта значыць дабіцца хуткасці, зручнасці і пастаяннай бяспекі перавозак грузаў і пасажыраў. Выкананне гэтых задач абумоўлена шэрагам спецыфічных складаных абставін, адной з якіх з'яўляецца неабходнасць весці бесперапынную барацьбу супраць аварыйнасці на дарогах.

Сапраўды, у дарожным руху ўдзельнічаюць адначасова сотні тысяч людзей, карыстаючыхся дарогай ці ў якасці пешаходаў, ці ў якасці вадзіцеляў.

Нягледзячы на пэўную і разнастайную работу, праведзеную ў Мінску па бяспцы дарожнага руху, стан аварыйнасці выклікае сур'ёзную заклапочанасць, хвалюе ўсю нашу грамадскасць, органы ўлады і кіравання, пабуджае да пошуку і ўкара-

нення ў практыку мер, выкліканых эфектыўна ўплываю на зніжэнне ўзроўню аварыйнасці.

У I квартале 1977 года ў Мінску адбылося 131 дарожна-транспартнае здарэнне, загінула пры гэтым 14 чалавек і атрымалі раненні 126 чалавек. Па віне пешаходаў адбылося 73 дарожна-транспартныя здарэнні, прычым удзельнікамі 26 дарожных аварый былі п'яныя пешаходы.

Абсалютная большасць аварый на дарогах бывае па прычыне няправільных дзеянняў удзельнікаў руху — вадзіцеляў, пешаходаў і пасажыраў.

Недысцыплінаванасць пешаходаў — асноўная прычына нашчасных выпадкаў з людзьмі, якія пацярпелі ад наезду транспарту. Яшчэ, на жаль, сустракаюцца такія пешаходы, якія ведаюць правілы дарожнага руху, але з-за недысцыплінаванасці бессэнсоўна рызыкуюць сваім жыццём і здароўем.

Сваімі паводзінамі яны ствараюць аварыйную абстаноўку, чым падвяргаюць нябеспецы не толькі сябе, але і тых, хто знаходзіцца побач.

Таварышы ўдзельнікі руху — вадзіцелі, пешаходы, пасажыры! Пастаянна вывучайце і выконвайце правілы бяспекі руху! Будзьце ўважлівымі і ўзаемна ветлівымі на дарогах!

Н. РАБЫ.
супрацоўнік ДАІ УСС
Мінгарвыканкома.

ЯК МЫ АДПАЧЫВАЕМ?

Пытанне аб правільным вырашэнні праблемы адпачынку студэнтаў у інтэрнатах хвалюе ўсіх: і саміх студэнтаў, і камсамольскія арганізацыі, і кіраўніцтва ВНУ. Адны знаходзяць выйсце — танцы, іншыя — у так званых вечарах адпачынку. Але вечары часта зводзяцца да тых жа танцаў. Зразумела, ніхто не супраць гэтага: каму ў студэнцкім узросце не хочацца патанцаваць! Але нярэдка можна пачуць:

— Сумна ў нас у інтэрнаце. Выпадае хвіліна вольнага часу, а як яе выкарыстаць з большай карысцю — не ведаеш. Ідзеш у кіно...

Добра, калі ідуць у кіно.

а бывае і так, што хто-небудзь заверне ў «Гастронам».

Як пазбегнуць гэтых выпадкаў? І тут я хачу раска-заць пра работу студсавета інтэрната № 3.

Інтэрнат — самы маленькі ва ўніверсітэце. Жывуць у асноўным слухачы падрыхтоўчага аддзялення. З самага пачатку студсавет узяў пытанне аб адпачынку жыхароў. Пры дапамозе студэнтаў філасофскага аддзялення Уладзіміра Карагіна і Барыса Кандратава быў створан «Клуб сацыяльных праблем».

У ім — рознабаковая тэматыка лекцый, дыскусій. Хто

не хоча прыняць удзел, напрыклад, у дыскусіі «Чалавек у гэтым складаным сучасным свеце»? Хто адмовіцца ўбачыць сапраўдны лазер, паглядзець, як ствараюцца га-лаграмы? А хто не хоча па-слухаць пра БМ з вуснаў байца СВА, які працаваў на гэтай будоўлі?

Значыць, можна арганізаваць адпачынак, можна зрабіць яго цікавым і карысным. Можна, але для гэтага патрэбны намаганні студсавета, дапамога дэканата, энтузіязм студэнтаў. А энтузіязм ёсць, трэба толькі накіраваць яго ў патрэбнае рэчышча.

І. ГАУРЫЦКІ.

Адзіноў у гісторыю 1976-га, алімпійскі год, год рэкордаў і перамог, залатымі літарамі ўпісаных у слаўны летапіс савецкага спорту.

Эстафету XXII летніх Алімпійскіх гульняў прыняла сталіца нашай Радзімы — Масква. Уся краіна рыхтуецца да правядзення гэтага вялікага спартыўнага свята.

Будуюцца і рэканструююцца дзясяткі спартыўных збудаванняў, на якіх спартсмены падаруюць нам новыя сусветныя рэкорды.

Дадаткова 500 тысяч!

«Спортлото» — пастаянны і верны саюзнік спорту. Кожны ўдзельнік гэтай гульні ведае, што: акрамя асабістага матэрыяльнага выйгрышу, частка сродкаў ідзе на ўмацаванне і развіццё спартыўнай матэрыяльна-тэхнічнай базы. Сотні розных спартыўных збудаванняў у нашай краіне ўзведзены і ўзводзяцца на сродкі ад спартыўна-лічбавай латарэі.

Такім чынам, удзел у «Спортлото» — залог далейшага росту масавасці спартыўнага руху. «Спортлото» — гульня па правілах. Дакладнае і акуратае запаўненне картак — абавязковая ўмова ўдзелу ў тыражы. Але ёсць і «парушальнікі» правілаў запаўнення картак. Яны забываюцца своечасова апусціць часткі «Б» і «В» у скрынкі «Спортлото». Такія карткі ўдзелу ў тыражы не прымаюць. Згодна з умовамі правядзення спартыўна-лічбавай латарэі, сродкі ад рэалізаваных, але аказаўшыхся па-за гульні картак, паступаюць у дадатковы выйгрышны фонд двух тыражоў кожнага года, які разыгрываецца два разы ў год.

29 чэрвеня 1977 года адбудзецца 26-ы асобны тыраж «Спортлото» і «Спортлото-2». Яго дадатковы збор складае 500 тысяч рублёў. Продаж картак «Спортлото» і «Спортлото-2» 26 асабога тыража будзе адбывацца ў кіёсках «Спортлото» і кіёсках «Саюздруку». Напамінаем тым, хто гуляе, што часткі «Б» і «В» трэба апускаць у скрынкі «Спортлото» не пазней 14.00 аўторка для г. Мінска.

Для гарадоў вобласці і рэспублікі апошні тэрмін вымання частак «Б» і «В» укаран на скрынках «Спортлото». Выплата выйгрышаў па тыражах «Спортлото» і «Спортлото-2» пачынаецца на адзінаццаты дзень пасля правядзення тыражоў і праводзіцца на працягу аднаго месяца.

Паспяховага вам старту ў спартыўнай латарэі!

А. РАГАЛЬСКІ,
старшы інструктар
Белспортлото.

НАШ АДРАС

Мінск, універсітэцкі гарадок, географічны корпус, п. 14. Тэлефон 22-07-19.

СТАРАЖЫТНА- СУЧАСНЫ

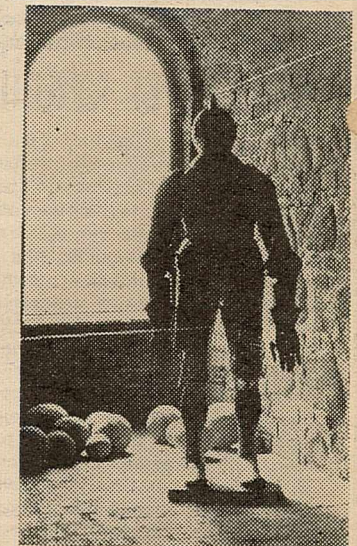
У даведніку «Па Літве» адзначана: Вільнюс — горад, дзе старажытнасць здзіўляюча спалучаецца з сучаснасцю.

З гэтым згаджаецца, як толькі робіш першыя крокі ад чыгуначнага вакзала. Адразу некалькіх сусветных сусветных будынкаў — помнікі ў стылях готыкі, барока і класіцызму.

Вуліца, якая зараз носіць імя М. Горкага, самая старажытная. Сваімі дамамі яна расказвае амаль аб усіх архітэктурных стылях Заходняй Еўропы.

Асабліва здзіўляешся таму, што некаторыя дамы пабудаваны на ёй у XVI стагоддзі, і ў іх зараз жывуць і працуюць людзі.

З кожнага кутка старога і новага горада бачна вялікая башня. Пабудавана яна заснавальнікам Вільнюса князем Гедымінам у XIV стагоддзі. Аб гэтым існуе легенда. Аднойчы князь Гедымін са сваім слугою вяртаўся з палавання. Ноч застала іх на гэтай самай гары. Князь прысніўся жалезны воўк. Гедымін хутка разбудзіў слугу, каб той растлумачыў яму такую цікавую з'яву. Слуга сказаў, што калі тут будзе пабудаван горад, ён стане непрыступнай крэпасцю. Так і адбылося. Горад быў пабудаван, і яго ніяк не маглі захапіць шведскія рыцары.

Зараз у башні створан музей гісторыі Вільнюса. Нам пашанцавала: якраз было мала наведвальнікаў, і мы змаглі трапіць у яго.

Значнае месца адводзіцца ў музеі экспанатам з часу гераічнай барацьбы літоўскага народа з крыжаносцамі. У кнізе водгукаў — запісы наведвальнікаў з Польшчы, Германіі, Венгрыі, Чэхаславакіі, з усіх савецкіх рэспублік.

Вільнюс не толькі горад мінулага. Гэта горад сучаснасці, цэнтр літоўскай навукі і мастацтва. Гаворачы аб гэтым, нельга не звярнуцца да некаторых лічбаў. Зараз у горадзе 40 навуковых устаноў, 9 музеяў, 7 тэатраў і канцэртных залаў, больш 15 кінатэатраў. Багатая рэспубліканская бібліятэка. За ракою Нерыс цэлыя масівы новабудуляў, развітая прамысловасць.

Золатам блішчаць пад летнім сонцам купалы царкваў і касцёлаў. У зелены патанае старажытны і малады Вільнюс. Падобна магніту, прыцягвае ён да сябе сваёй прыгажосцю турыстаў.

У. БЕЛЬСКІ,
У. ДЗЯТЧЫК.

Рэдактар А. А. ДЗЕРАШ.